

Aloyzas Baronas. „Rašau – kaip moku, darau – ką galiu“

Virginija Paplauskienė

▲ Aloyzas Baronas

Išeivių rašytojas, satyrikas, poetas, žurnalistas, redaktorius, visuomenės ir kultūros veikėjas Aloyzas Baronas (1917-1980) vieno renginio metu besišypsodamas ištarė: „Rašau – kaip moku, darau – ką galiu“. Jau tuomet jo kūrybinis derlius stebino aplinkinius: per trisdešimt metų parašyta ir išleista beveik trisdešimt knygų. Rašytojas, literatūros kritikas Benjaminas Babrauskas, vertindamas jo kūrybą, teigė: „Autorius, turįs savo sakinį, turįs savo stilių, savą tematiką bei problematiką, savų veikėjų kolekciją. Galima kritikuoti jo stilių, nesutikti su jo filosofija, nepatikėti jo veikėjais, bet negalima jam nepripažinti savito veido, negalima

jo nepažinti, o tai jau yra rašytojo diplomas“ (1). Literatūros kritikas Rimvydas Šilbajoris savo knygoje „Perfection of exile. 14 contemporary Lithuanian writers“, išleistoje 1970 m. Oklahomos universitete, į geriausių lietuvių išeivių rašytojų sąrašą įtraukė ir Aloyzą Baroną. Jis buvo vienintelis lietuvių išeivių rašytojas, apie kurio kūrybą rašė „Saturday Review“, „Cicero Life“, „Chicago Tribune“. A. Barono kūrybą aukštai vertino „Cicero Life“ žurnalistas, buvęs karo korespondentas Sean O’Gara. Perskaitęs A. Barono romaną „Footbridges and Abysses“ („Lieptai ir bedugnės“) buvo sukrėstas tikroviškai pateiktų faktų apie Antrąjį pasaulinį karą. Sean O’Gara surengė A. Barono garbei paminėjimą, kurio metu jam buvo įteiktas reikšmingas „Kiwano klubo apdovanojimas“. A. Barono keletas romanų yra išversta ir į latvių kalbą.

Rašytojo gyvenimas ir kūryba Lietuvoje mažai kam žinoma: išleista tik keletas jo knygų. Renkant medžiagą apie rašytoją lankytasi Chicagoje. Bendraui

ta su jo žmona Nijole Narbutaite Baroniene, kuri maloniai papasakojo apie savo vyro gyvenimą bei perdavė beveik visą rašytojo archyvinį rinkinį į Maironio lietuvių literatūros muziejų (toliau – MLLM). Chicagoje bendrauta ir su jo artimais draugais: Juozu Baužiu-Baužinsku (kuris perdavė jam rašytus A. Barono laiškus), dr. Kazimieru Ambrozaičiu, dr. Petru Kisieliu ir jo žmona (kuri identifikavo nuotraukas albumuose iš Vokietijos laikotarpio). Tiek artimieji, tiek jo draugai apibūdino jį kaip nepaprastai šviesią ir kūrybingą asmenybę, nenuilstamą kultūros ir visuomenės veikėją, gerą, nuoširdų draugą, šmaikštų satyriką, skubantį į pagalbą artimui.

Prieš keletą metų A. Barono rinkinys, pasiekęs MLLM ir vėliau papildytas vertingais albumais iš Hanau stovyklos bei lietuvių studentų gyvenimo Frankfurte, tapo įdomiais tyrinėjimo objektais. Hab. dr. Janina Žėkaitė pasinaudojo esančiu rinkiniu ir parengė monografiją, aptardama beveik visas A. Barono knygas (2).

2007 m. pavasarį MLLM parengta paroda, kurioje, taikant biografinį apžvalginį metodą, per archyvalijas atskleistas rašytojo gyvenimo ir kūrybos kelias: 1917-1944 m. Lietuvoje; 1944-1949 m. Vokietijoje; nuo 1949 m. iki 1980 m. – Amerikoje. Peržvelgus archyvinę medžiagą: dokumentus, laiškus, rankraščius, fononuotraukas, knygas, išskyla nauji ir lig šiol nežinomi rašytojo gyvenimo ir kūrybos faktai, išryškėja jo esminiai charakterio bruožai.

A. Baronas gimė 1917 m. gruodžio 12 d. Vabalninke, Biržų apskrityje. „Gimiau mūrininko šeimoje Vabalninke ir vasarą ganiau. Taigi bolševikinio rašytojo biografijai labai tinka, bet man pačiam tai nelabai. Vabalninke nebuvo gimnazijos, reikėjo važiuoti į Biržus ir todėl jokių galimybių mokytis nebuvo. Ganant, rodos, daug laiko turėjo būti, bet nieko negalėjau parašyti ir parašydavau kokį eilėrašį tik grįžęs pas tėvus. Eilėraščius pradėjau rašyti nusižiūrėjęs į Leonardą Žitkevičių. Esu jam dėkingas už parodymus“, – taip savo gyvenimo ir kūrybos „karjerą“ A. Baronas apibūdino rankraštyje „Apie kasdienybę“ (3). Užbėgant įvykiams už akių reikia pabrėžti, kad Leonardas Žitkevičius suvaidins jo kūrybinėje biografijoje pirmąjį vaidmenį. Jis skatins kurti, stiprins savo patarimais. Vokietijoje savo redaguojamuose „Žiburiuose“ spausdins A. Barono noveles. Ryšys su L. Žitkevičiumi nenutrūks ir Amerikoje.

A. Baronas sunkiai skynėsi kelią į gyvenimą. Nesitikėdamas pagalbos iš namų dirbo ir mokėsi. Iš A. Baronui išduotų dokumentų, saugomų MLLM, matom, kaip atkakliai siekta mokslo: Lietuvos Respublikos Švietimo ministerijos Kaune, Vilijampolės „Vaikelio Jėzaus“ draugijos amatų mokyklos baigimo pažymėjimas (1936); Vytauto Didžiojo universiteto Filosofijos fakulteto studen-

▲ Aloyzo Barono šeima: žmona Nijolė, sūnūs Gintaras ir Saulius

to knygelė (1942) atskleidžia mums jo išlaikytus kreditus. A. Baronas VDU studijavo filosofiją ir filologiją, klausėsi J. Ambrazevičiaus, L. Dambriūno, J. Griniaus, J. Girniaus, A. Maceinos, Z. Ivinskio, P. Skardžiaus paskaitų. Tačiau chaotiški istoriniai įvykiai sudrumstė gyvenimą: vokiečių kareivių suimtas ir išvežtas į Vokietiją apkasų kasti. Vėliau A. Baronas ne kartą pabrėžė, kad nežino, ar būtų pasitraukęs iš Lietuvos, jei ne šis faktas. Laimėi ar nelaimėi jis buvo Berlyne sužeistas ir atsidūrė ligoninėje, iš kurios netrukus teko bėgti, kad neįkliuvus į sovietų glėbį. Vokietijoje A. Baronas apsigyveno Hanau stovykloje, įsitraukė į visuomeninį gyvenimą. 1946 metais įstojo į Johann Wolfgang Goethe Frankfurto prie Maino universitetą, Filosofijos fakultetą. Apie tai byloja studento studijų knygelė (1946-1949) bei įvairūs asmens liudijimai, pažymėjimai, išduoti A. Baronui. Studijų knygelėje gausu dėstytojų – dr. Holstein, dr. Coing, dr. Jeruzalem, Schultz, Gadammer, Kunz ir kt. parašų už A. Barono atsiskaitytus kursus.

Frankfurto J. W. Goethe universitete, kaip teigiama 1947 m. „Žiburių“ laikraštyje, mokėsi per 145 lietuvius, 62 iš jų studijavo filosofiją. Jauni, kūrybingi, talentingi studentai ne tik siekė mokslo diplomų, bet ir gyveno visavertį

gyvenimą. Albumuose, kuriuos perdavė rašytojo žmona, apstu unikalių neįkainojamą istorinę vertę turinčių nuotraukų. Vartant albumus stebina nuotraukos, kuriose jauni, vilties ir tikėjimo kupini veidai. Praradę buities stabilumą, jausdami būties trapumą jie nepasimetė, sugebėjo praturtinti savo pilkas stovyklinės dienas naujais įspūdziais, sėmėsi mokslo išminties, skynė Vakarų kultūros vaisius. Studentai ateitininkai rengė suvažiavimus, stovyklas, vyko kultūros vakarai, diskusijos. Mokėjo ir ilsėtis – rengė slidinėjimo stovyklas kalnuose, valtelėmis plaukta ir keliauta į kalnus. Toks gyvenimas atsiskleidžia vartant archyvinės nuotraukas. Buvo leidžiamas žurnalas „Studentų dienos“, kuriame bendradarbiavo A. Baronas. „Kai Jūs visi išvažiuot, jaučiau kaip po laidotuvių. Trūksta kažko ir baigta. Reikia pripažinti, kad darbas sujungia žmones, o mes juk nemažai kartu dirbome ir visas šios zonos studentų ateitininkų judėjimas prasidėjo nuo mudviejų judėjimo. Nenoriu čia dabar girtis, bet norisi vis dėl to prisiminti, kad be daugelio niekų, kuriuos padarėme Hanavoj, buvo kai kas ir pozityvaus, ir naudingo Dievui ir kraštui padaryta“, – rašys jis draugui Juozui Baužiui (4).

A. Baronas kartu su draugais pradėjo leisti Hanau stovykloje satyrinį laikraštėlį „Irklo kotas“, rašė ir spausdino jame savo kūrybą. Kartu su Bernardu Brazdžioniu, L. Žitkevičiumi bendradarbiavo vaikams leistame žurnalėlyje „Gimtinės žiburėliai“. Rašė eiles.

„Taigi, vieni ieškom naujų formų, kiti – temų, o rezultate galbūt išeina šokoladas. Nutariau rašyti daugiau proza. Bet štai ir eilėraščiai – norisi ir vaikams, norisi ką iš feljetonų visokiausių žmogus bedūmavodamas prišraibini. Parašiau „Minčiai“ novelę, gausiu negausiu už tą savo „Srovę“ premiją, bet novelė neprapuls. Parašiau baisiai daug, ir pats net nustebau, taip jau daug ir pakenčiamai parašęs. Na, žinoma, kitų nuomonė gal ir kitokia“, – rašė A. Baronas A. Nykai-Niliūnui 1947 m. (5).

1949 metais A. Baronas, kaip ir daugelis išeivių, emigruodamas iš Vokietijos pasirinko Ameriką. Vienas artimų jo draugų, K. Ambrozaitis, padovanojęs nuotrauką, kitoje pusėje, įrašė: „Tvirti ir nepalaužiami, kaip tie Europos ažuolai, iškeliuojam į Naują Pasaulį. 1949 m. Bremenas“.

Atvykę į JAV tie „tvirti ir nepalaužiami ažuolai“ dirbo sunkius fizinius darbus, bet rasdavo laiko ir lietuviybės puoselėjimui. „Dirbu dabar jau nesunkiai ir darbas neslegia nė trupučio, tik slegia viena mintis, kad iš fabriko bus labai blogai visą gyvenimą neišeiti. <...> jeigu nesisieločiau kuo kitu, kaip popieriumi ir kultūra lietuviška, tai sakyčiau, kad Amerika tikrai puikus kraštas. Bet kada gi mes buvome sužavėti materija. Skaitau ir rašau <...>tas atima daug laiko, todėl niekada negulu anksčiau kaip dvyliktą valandą. Kartais šeštadieniais nė iš kam-

▲ Aloyzas Baronas „Draugo“ redakcijoje

bario, nes, norint ką nors padaryti, reikia daug ko išsižadėti. Nepatingėk kartais parašyt, bevartydamas popierius, beskaičiuodamas svetimus pinigus ir bekeikdamas laikrodį, baisiai lėtai darbo metu sukantį valandas, ir, kai sėdi tavernoje, nepaprastai baisiai bėgantį. Vis reliatyvumas“, – rašo J. Baužiui 1949 metais (6).

A. Baronui rūpėjo išlaikyti lietuvišką žodį svetur, ugdyti naujus talentus. 1950 m. subūrė jaunų literatų ateitininkų būrelį. Čia A. Baronas sutiko ir savo būsimą žmoną Nijolę Narbutaitę, gabią, besidominčią literatūra, šviesiaplaukę. Būrelį lankė ir vėliau konsulu tapęs V. Kleiza bei būsimoji rašytoja, ilgame tė laikraščio „Draugas“ redaktorė Danutė Brazytė Bindokienė. Ji rašo: „Susipažinau su Aloyzu Baronu 1950 m. rudenį, kai atsilankė Chicagos moksleivių ateitininkų susirinkime ir pasiūlė besidomintiems literatūra ir rašymu stoti į li-

teratūrinį būrelį. Jis ne tik mus, moksleivius, bet ir daug ką užintrigavo savo „atvirkštine filosofija“. Jam atrodė tik pašaipos vertos banko knygelės, nauji automobiliai, rezidencijos ir kailiniai...“ (7).

A. Barono negąsdino sunkus fizinis darbas, tačiau jį slėgė tai, kad visuomeniniam, kultūriniam ir kūrybiniam darbui lieka vis mažiau laiko. „Gyvenu po senovei ir kaunuosi su dviem trūkumais: pinigų, arba laiko. Kai dirbu, šeštadieniais pasiutusiai sumažėja laikas, kai ne – pinigai. O pinigų aš laikyti nemoku. <...> Doleris slidus. Bandau nepasiduoti – skaityti ir rašyti. Rėkiu ten, kur reikia. Juk reikia rėkti. Tikiu, kad mes nebūsime sunaikinti nei materialiniu, nei moraliniu gundymu. Lietuva kietom šiaudinėm lovom ir dulkiančiais keliais. Ir kai kada, kai vyksta kalba apie automašinas, aš vis kalbu, kad pirksiu arklį. Arčiau natūros“, – rašė J. Baužiui 1949 m. (8). Kitame laiške rašo: „Norime ar nenorime, bet mes menkėjame kultūriniai daugiau, nepaprastai daugiau, nei si-vaizduojamu tempu negu tai buvo Vokietijoje. Mes nebeturime laiko niekam geresniam, mes dirbame ne savo darbą, ir tai yra bausmė“ (9).

1948 m. rugsėjo 14 d. įstojęs į Lietuvių rašytojų tremtinių draugiją Vokietijoje A. Baronas dalyvauja Lietuvių rašytojų veikloje ir Amerikoje. Jis įsitraukia į susijungusių LRD tremtyje ir LRD JAV Lietuvių rašytojų draugijos darbą. 1966-1970 metais jam patikimos LRD JAV pirmininko pareigos. Šie metai atėmė nemažai laiko ir jėgų rengiant įvairius minėjimus, kūrybos, literatūros vakarus. Jo rinkinyje saugomos unikalios istorinės nuotraukos iš istorinių suvažiavimų Vokietijoje, Amerikoje, literatūros vakarų. Jis ne tik rengė vakarus, bet ir pats kviestas maloniai dalyvavo. Turėjo aktorius sugebėjimų, mokėjo sudominti ir valdyti auditoriją, puikiai skaitė savo kūrinius.

Kita sritis, kurioje jis paliko gilius pėdsakus – žurnalistinė veikla. Vokietijos DP stovyklose redagavo humoristinį laikraštėlį „Irklo kotas“, bendradarbiavo žurnaluose „Studentų dienos“, „Gimtinės žiburėliai“, „Aidai“. Amerikoje jis ne tik bendradarbiauja „Aiduose“, „Darbininke“, vaikų žurnale „Eglutė“, bet ir nuo 1955 metų tampa vienas iš „Draugo“ dienraščio redaktorių. Rašo ne tik aktualius vedamuosius, straipsnius literatūros, teatro kritikos ir publicistikos temomis, bet jam patikimas „Draugo“ humoristinio skyriaus „Spygliai ir dygliai“ redagavimas.

A. Baronas į viešą literatūrinį pasaulį įžengė dar Lietuvoje. Savo kūrinius pradėjo spausdinti 1937 m. Nepriklausomos Lietuvos spaudoje – „Žvaigždutėje“, „Ateityje“, „Šviesos spinduliuose“. Vokietijoje „Aiduose“, „Mintyje“ buvo spausdinamos jo novelės. 1947 m. laiške A. Nykai-Niliūnui mini, kad yra prirašęs nemažai kūrinių, tačiau leisti knygos jis neskubėjo. Pirmoji atspausdinta ro-

toprintu knygelė vaikams „Kačiukai“ išeina 1947 metais Vokietijoje. Amerikoje debiutuoja tik 1951 m. knygomis – „Žvaigždės ir vėjai“ ir tais pat metais išeina „Debesys plaukia pažemiu“. Laiške rašytojui Jurgiui Jankui parašys: „Antroji mano knyga išeina dar gruodžio pradžioj. <...> pas mus debiutantą kartais muša, kartais giria, bet ir vienu, ir kitu atveju daug atleidžia. Ir su manim panašiai. Gi dabar, kai jau kita išėjo, tai mažiau atlaidumo begausiu. Žinoma, mažiau jo bebūsiu gal ir reikalingas, bet vis tiek žmogus negali būti tobulas. Ir jūs, ir Bradūnas, ir dar vienas kitas iš jaunesniųjų ir iš rabinų liepė supaprastėti, bet nemoku ir baigta. Noriu pasakyti kitaip negu kiti. Man atrodo, kad taip jau kiti pasakė. Ir negaliu savęs nugalėti. Nors kiti sako, kad tas savaime ateis. Kai kas sako, kad žmogus tada ieško mandrysčių, kai neturi ko bepasakyti. Man atrodo, kad aš turiu pasakyti net per daug. Bet kažkaip bijau likti ne paprastas, bet prastas. Taigi kai tik išslys iš spaudos, nusiūsiu jums maloniam ar nemaloniam patrukdymui ir labai bus malonu išgirsti geras ar piktas pastabas. Ir piktas aš priimu ramiai, gal susiraukdamas, kaip karčius vaistus gerdamas, bet žinodamas, kad jie būtinai reikalingi“ (10).

Po pirmųjų knygų jo kūrybinė dvasia ir drąsa augo, nieko nelaukdamas beveik kiekvienais metais išleis novelių knygą, romaną ar satyrinių eilėraščių rinktinę. „Vaikams, kaip sakiau, nenustojau niekada rašyti, bet apsakymėlius pradėjau rašyti, nes prašė „Eglutė“, paskui išleidau „Mėlynus karvelius“, taip ir susipainiojau su jaunesniais. Ir dabar vis parašau. Vaikams rašiau ir vaidinimėlius. Dr. Kisielius ateina ir smaugia, jis gydė mano vaikus, sakau, nemoku dramų rašyti, sako, rašyk, aš irgi tavo vaikų negydysiu, nemoku vaikų gydyti. Rašyk ir išmoksi. Ir rašiau“ (11).

Amerikoje išeina jo knygos „Antrasis krantas“ (1954), „Sodas už horizonto“ (1955), „Saulės grįžimas“ (1964), „Išdžiūvusi lanka“ (1970), „Šilko tinklai“ (1974), romanai „Užgesęs sniegas“ (1953), „Mėnesiena“ (1957), „Vieniši medžiai“ (1960), „Lieptai ir bedugnės“ (1961) – apdovanota „Draugo“ premija; „Trečioji moteris“ (1966) – apdovanota „Giedros“ korporacijos premija; „Pavasario lietus“ (1968), „Vėjas lekia lyguma“ (1971), „Abraomas ir sūnus“ (1973) – apdovanota „Draugo“ premija; „Laivai ir uostai“ (1979). Parašė humoristinių eilėraščių ir išleido juos dr. S. Aliūno slapyvarde; „Valerijono lašai“ (1975); „Trejos devynerios“ (1961), „Alijošiaus lašai“ (1975). Religinių pasakojimų ir legendų rinkinį „Valandos ir amžiai“ (1958); kūrinių vaikams – apsakymų knygą „Mėlyni karveliai“ (1958), poemėlę „Daina prie ežero“ (1969); humoristinį romaną „Antras pasaulis“ (atspausdintas 1980 m. „Drauge“). Po rašytojo mirties žmona išleidžia jo knygas „Trisdešimt istorijų suaugusiems“ (1981), „Mirti vi-

sada suspėsi“ (1981), eilėraščių rinkinį „Daiktai kasdieniai“ (1985).

„Sakėte man niekuo netikėti. Tikėti truputį reikia, nes yra tam tikri mas-tai, kuriais matuojame literatūrą, bet tikriausiai reikia klausyti, o daryti – kaip pats išmanai. Aš dažnai pagalvoju, kad esu vidutinių gabumų žmogus, pradėjęs rašyti. Aš studijavau techniką ir ten neblogai man ėjo. Jei būčiau nemetęs, galbūt būčiau koks nors pakenčiamas inžinierius. Kartais mane paima toks pasibjaurė-jimas literatūra, kad aš su džiaugsmu kalbu apie techniką ir noriu į ją grįžti, juo labiau, kad draugai ir kursto ir pats matau, kad gyvenimas darbininko kiauliškas. Bet bijau, kad pradėsiu ir paskui vėl neiškęsiu nerašęs, nes tai yra liga. Kas gėrė – gers, kas rūkė – rūkys ir kas rašė – rašys. Tegu velniai. Šiaip jau galva viso-kių idėjų pilna, tik nėra kada rašyti, bet kai pagalvoju, kad jei negrįšim niekada namo, tai atrodo viskas vis tiek – žmogus matai tūkstančius gerų knygų ir jauti silpnumą savo ir menkumą. Jei būtum žmogus tėvynėj, tada to nejaustum, nes savo kieme gyvendamas, kad ir biednesnis esi, bet vis tiek ponas“ (12).

A. Baronas buvo žemininkų kartos rašytojas, tačiau ryškiai išsiskyrė iš jų tarpo. Jausdamas tam tikrus draugų rašytojų ambicingus žaidimus nutolo nuo jų. Žmonos teigimu, jis jautriai išgyveno kritiką, tačiau labai džiaugėsi, kai bu-vo pripažintas kitataučių. Jo kūryba susidomėjęs „Cicero Life“ reporteris Sean O’Gara „Kiwanio“ klube surengė pagerbimą. „Saturday Review“ baladžio 2 d. mano knygą rekomendavo <...> iš *fictionion* tebuvo be mano tik keturios knygos. Suprantu, kad panaudoti reklamai, gal ir ne už pinigų, bet gal gali tą knygų platintojų bendrovę pažymėti, tai gal daugiau kas pirktų <...> malonu pamatyti savo pavardę šalia Steinbecko. SR recenzija yra moralinis laimėjimas ne tik ma-no ir leidyklos, bet ir visų lietuvių rašančiųjų. <...> suprantu, kad dabar veršis į anglų pasaulį visi, nes jei toks prastai rašas Baronas pralindo, tai juk visi geriau rašo.<...> O’Gara „Cicero Life“ pacitavo SR recenziją. Puikus vyras, matyt, no-rėjo parodyti, kad ne jis vienas apie mano knygą geros nuomonės, nes vietos gyventojai gali pradėti užti, kam dypuką taip garsina. Su „Footbridges“ aš visa-pusiškai laimėjau. Buvau pagerbtas vietos laikraščių ir geriausio JAV literatūros žurnalo. Daugiau nieko negalima norėti. Įdomu tik, kaip tai atsitiko, manau, kad bus Clark Mills padėjęs“ (13).

A. Baronas įprasmino buvimą žemėje ne tik rašydamas ir leisdamas kny-gas, bet ir dirbdamas visuomeninį kultūrinį darbą svetimose žemėje, kuris neat-nešė laurų, o daugiausia kritikos ir skausmo. Jis pareigingai ir atsakingai atliko savo Lietuvių fronto bičiulių (LFB) nario pareigas. LFB rengė studijų savai-tes, kuriose buvo skaitomos paskaitos, vyko diskusijos, leido įvairius humo-ristinius laikraščius, kiekvienais metais buvo vis skirtingi – „Velnio ragas“,

„Vėžlio ūsas“, „Spyglio uodas“. A. Baronas ne tik beveik vienas juose rašė, bet ir vienas redagavo. Dalyvaudamas LFB savaitės studijų užbaigiamuosiuose renginiuose skaitė savo kūrybą. Jis dirbo įvairius darbus, skubėjo gyventi, tarsi nujausdamas, kad jam skirta nedaug laiko. Savo jėgas aukojo vardan Lietuvos. Rašydamas laišką draugui J. Baužiui nusakė savo gyvenimo esmę: „<...> žinau, Tu nepasitrauksi iš veiklos. Mes esame ligoniai. Tokiais Dievo durneliais, anot Aisčio, tauta gyvena <...> Baigiu savo pamokslus apie gyvenimą, pats nemokėdamas gyventi“ (14).

Šaltiniai:

1. B. Babrauskas. Lietuvių beletristikos antologija. T.II, Čikaga, 1965 m., psl. 578.
2. J. Žėkaitė. Aloyzas Baronas. Vilnius, 2007 m.
3. A. Baronas. Mašinėraštis. „Apie kasdienybę“. Saugomas MLLM
4. Iš A. Barono laiško J. Baužiui. 1948-10-23. Saugomas MLLM
5. Iš A. Barono laiško A. Nykai-Niliūnui, Frankfurt 1947-09-17. Saugomas MLLM
6. Iš A. Barono laiško J. Baužiui, Chicago, IL. 1949-07-30. Saugomas MLLM
7. D. Bindokienė. „Aš nedingęs, aš esu“. Ateitis, 1990 m. Saugomas MLLM
8. Iš A. Barono laiško J. Baužiui, 1949-10-08. Saugomas MLLM
9. Iš A. Barono laiško J. Baužiui, Cicero, 1949-12-14 Saugomas MLLM
10. Iš A. Barono laiško J. Jankui. Be datos. Saugomas MLLM
11. A. Baronas. Mašinėraštis. „Apie kasdienybę“. Saugomas MLLM
12. Iš A. Barono laiško J. Jankui. 1952-04-22. Saugomas MLLM
13. Iš A. Barono laiško S. Zbarskui. Be datos. Saugomas MLLM
14. Iš A. Barono laiško J. Baužiui. Cicero, IL. 1955-10-05. Saugomas MLLM